

פרופ' משה בר-אשר – קורות חיים

נובמבר 2014

משה בר-אשר נולד בי"ב בתמוז תרצ"ט (1939) בקצר א-סוק (ראשידיה) שבמחוז תאפילאלת במרוקו, למד ב"חדר" ובבית ספר מקומי. עלה ארצה בעליית הנוער בחנוכה תשי"ב (1951). בארץ למד בכפר הילדים "ביתנו" ברעננה, בישיבת "הדרום" ובבית המדרש למורים שלה ברחובות.

בר-אשר למד באוניברסיטה העברית בירושלים בחוגים ללשון העברית ולמקרא, וכתב את עבודת הדוקטור "מחקרים בסורית של ארץ ישראל - מקורותיה מסורתיה ובעיות נבחרות בדקדוקה" בשנת תשל"ו (1976). בתשכ"ח (1968) השתלם בסורבון ובקולג' דה-פרנס בפריז, בשנים תשל"ח-תשל"ט (1978-1979) היה חוקר אורח באוניברסיטת הארווארד והשתלם בבלשנות שמית ובבלשנות כללית. הוא פרופסור אמריטוס של החוג ללשון העברית באוניברסיטה העברית בירושלים, לאחר הוראה של 43 שנים במוסד זה. הוא שימש בה ראש החוג ללשון העברית, ראש המכון למדעי היהדות ויושב ראש ועדות המינויים בתחומים העיוניים.

בשנים תשמ"ז-תשנ"ג (1987-1993) כיהן כסגן נשיא האקדמיה ללשון העברית, ומשנת תשנ"ג (1993) הוא מכהן כנשיא האקדמיה. בשנת תש"ס (2000) התמנה לעורך "לשונונו". הוא המייסד והעורך של סדרת "אסופות ומבואות" בהוצאת האקדמיה. בתשנ"ה נבחר בר-אשר חבר-חוץ של האקדמיה האמריקנית למדעי היהדות. הוא שימש פרופסור אורח באוניברסיטאות בצרפת ובארצות-הברית, ובשנים תשנ"ד-תש"ס (1994-2000) היה סגן נשיא קרן הזיכרון למען תרבות יהודית.

משה בר-אשר הוא חתן פרס ישראל בחקר הלשון העברית ובחקר לשונות היהודים לשנת תשנ"ג (1993). הוענק לו פרס בן-צבי לחקר מסורות יהדות המזרח לשנת תשס"ב (2002). חתן פרס רוטשילד תשס"ח ופרס אמ"ת לשנת תשע"ב. הוא קיבל תואר דוקטור לשם כבוד של INALCO באוניברסיטת פריז בתשנ"ה (1995), ובתשס"ה (2005) מאוניברסיטת חיפה.

תחום עיסוקו המדעי הוא העברית הקלסית (לשון המקרא לשון מהמגילות ממדבר יהודה ובמיוחד לשון חכמים), הארמית של ארץ ישראל, מסורות הלשון והשרח של יהודי צפון אפריקה והעברית של צאצאי האנוסים בדרום צרפת. פרופ' בר-אשר פרסם 15 ספרים (ב-18 כרכים) וספר נוסף (בשני כרכים) יראה אור בראשית 2015. פרסם מעל 250 מאמרים בכתבי עת מדעיים ובקובצי מחקר בארץ ובחו"ל וערך עשרות ספרים וקובצי יובל. יסד וערך את כתבי העת "מסורות" ו"מחקרים בלשון" ויסד וערך עם דבורה דימנט את כתב העת "מגילות".